

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Van College van B&W

Onderwerp **Mei- en Septembercirculaire 2022: effecten op 2022**

Datum 19 oktober 2022

Ons kenmerk U22.04911

Geachte leden van de raad,

De gemeentefondscirculaires bieden op verschillende momenten informatie over de financiële ontwikkelingen die gemeenten aangaan en wat dat betekent voor de algemene uitkering voor elke gemeente. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar budgetten die structureel of incidenteel van aard zijn. Recent bent u geïnformeerd over de structurele effecten die spelen vanaf 2023; deels zijn die al verwerkt in de Begroting 2023-2026¹; deels worden die u nog voorgelegd in de 1^e Begrotingswijziging 2023². Nu willen wij u informeren over de (incidentele) effecten uit de Mei- en Septembercirculaire 2022 die betrekking hebben op het huidige jaar 2022. Daarbij nemen we u mee in de onderschrijvingen die wij bij de Wmo in 2022 verwachten. Wij zullen de budgettaire verwerking van deze effecten vóór het einde van het jaar aan u voorleggen in de Slotwijziging 2023³.

In deze brief komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- a) Meicirculaire 2022
- b) Septembercirculaire 2022
- c) Wmo-onderschrijvingen in 2022

Aan het einde van deze brief is een cijferoverzicht opgenomen.

Ad a) Meicirculaire 2022

Voor 2022 t/m 2025 wordt de bestaande systematiek van 'trap-op-trap-af' losgelaten waarbij het Gemeentefonds niet meer 'mee ademt' met de ontwikkelingen van de totale (accresrelevante) rijksuitgaven. Dat betekent dat de omvang van het Gemeentefonds stabiel blijft en alleen maar toeneemt als gevolg van loon- en prijsbijstellingen. Het effect in 2022, zoals gemeld in de Meicirculaire 2022, is voor Lansingerland per saldo € 3,5 miljoen; dat is opgebouwd uit een positief accres, ruimte onder BTW-Compensatiefonds en de afslag van de inkomensmaatstaf (meer stijging

¹ Zie brief: 'Uitkomsten integrale afweging van college/opmaat Begroting 2023-2026', kenmerk U22.03503, van 6 september 2022

² Zie brief: 'Septembercirculaire Gemeentefonds 2022 in relatie tot Begroting 2023-2026', kenmerk U22.04839, van 11 oktober 2022

³ Het doel van dit P&C-document is om op basis van de huidige inzichten de lopende begroting aan te passen zodat de verschillen met de realisaties in de jaarrekening zoveel mogelijk beperkt worden. De begrotingswijzigingen in de Slotwijzigingen hebben een incidenteel karakter; als er sprake is van structurele doorwerking wordt dat effect meegenomen in een P&C-document dat betrekking heeft op het volgende begrotingsjaar (bijv. in een separate begrotingswijziging, bij kadernota of in de zomerrapportage).

lokale WOZ ten opzichte van het landelijk gemiddelde). De structurele doorwerking is in de begroting 2023-2026 verwerkt.

Daarnaast heeft het Rijk in totaal € 854 miljoen in 2022 ter beschikking gesteld voor compensatie van de fors gestegen energieprijzen. Onder de categorie taakmutaties is voor Lansingerland per saldo € 1,2 miljoen incidenteel beschikbaar voor de uitkering van een Energietoeslag via de bijzondere bijstand aan gezinnen met een minimuminkomen.

Diverse Integratie- en decentralisatie-uitkeringen tellen op voor Lansingerland tot € 530.000. Het overgrote aandeel daarvan betreft het budget voor de uitvoeringskosten klimaatakkoord (€ 390.000).

Ad b) Septembecirculaire 2022

Voor 2022 zorgt de septembecirculaire nog aanvullend voor een incidenteel budget van circa € 1,3 miljoen, dat grotendeels tot stand kwam door meer ruimte onder het plafond van het BCF-Compensatiefonds (circa € 0,9 miljoen).

Ook in deze circulaire zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld in de categorie taakmutaties. Voor het overgrote deel hangt dat samen met het extra bedrag voor de Energietoeslag (aan het boven-genoemde bedrag van € 854 miljoen uit de meicirculaire is nu nog eens € 1,3 miljard toegevoegd). Daarnaast heeft het Rijk voor de opvang van asielzoekers voor 2022 t/m 2024 bedragen vrijgemaakt, waarvan € 20 miljoen betrekking heeft op 2022. Voor Lansingerland betekent dat voor het totaal aan taakmutaties circa € 651.000 aan extra middelen in 2022; namelijk € 599.000 als gevolg van het aanvullend budget voor de Energietoeslag, en € 72.000 voor Asiel (inburgering)⁴. Daarnaast zijn er diverse kleinere taakmutaties met per saldo € 20.000 aan onttrekkingen als gevolg van correcties of het vervallen van gemeentelijke taken.

Tot slot is er per saldo een bedrag van € 637.000 beschikbaar bij diverse Integratie- en decentralisatie-uitkeringen, waarvan het budget voor de invoeringskosten Omgevingswet met € 456.000 het leeuwendeel uitmaakt.

Ad c) Wmo-onderschrijdingen in 2022

In deze brief informeren wij u over de incidentele middelen die nog in 2022 voor Lansingerland beschikbaar zijn gekomen. Voor een groot deel zijn die 'bestedingsvrij', voor een deel gekoppeld aan taken waar onze gemeente mee aan de slag moet (zoals uitkering Energietoeslag, kosten invoering Omgevingswet). In het traject van 'realistisch begroten in het Sociaal domein' hebben wij geconstateerd dat met name bij de Wmo in 2022 een onderschrijding zich zal voordoen. Het college informeert u met deze brief actief over in aanloop naar de Slotwijziging 2022. In de Zomer-rapportage 2022 (bladzijde 22) meldden wij dit reeds en nu kunnen wij daar een inschatting van geven. Het gaat in totaal om € 1,3 miljoen: bij de Wmo 'Hulp bij het huishouden' is dat € 435.000, bij de Wmo 'Begeleiding' € 500.000 en bij Wmo 'Vrij toegankelijk' € 300.000. Ook hevelen we een budget van € 65.000 voor 'Invoering Wvggz' over naar een ander budget.

De oorzaak van de onderuitputting in 2022 is divers van aard. We zien een grote oorzaak in de krapte op de arbeidsmarkt waardoor niet alle inwoners direct geholpen kunnen worden, of soms enige tijd minder hulp krijgen dan waar zij volgens de beschikking recht op hebben. Daarnaast zien we dat de groei van het aantal uitstaande indicaties lager is dan verwacht.

⁴ Zie brief: 'Septembecirculaire Gemeentefonds 2022 in relatie tot Begroting 2023-2026', kenmerk U22.04839, van 11 oktober 2022

Bovendien constateren wij dat subsidiepartijen niet het maximaal geïndiceerde bedrag aanvragen, omdat zij dat niet nodig hebben, wat leidt tot een onderuitputting van het subsidiebudget. Echter, om een compleet en correct beeld te hebben onderzoeken we nog verder met onze samenwerkingspartners naar andere mogelijk oorzaken en wat dit betekent voor de komende jaren.

Wij sluiten niet uit dat met de kennis van komende maanden er nog een bijstelling nodig is die betrekking heeft op 2023 en mogelijk verder. Wij zullen u dan separaat, of in de Zomerrapportage 2023 daarover informeren.

Cijferoverzicht

Incidentele bedragen x €1.000	Mei	September	Totaal
Accres:			
Accres ontwikkeling (beleidsmatig)	2.815		2.815
Hoeveelheidsverschillen in maatstaven (technisch)	601	379	980
WOZ-waarden mutaties (inkomensmaatstaf)	-228	2	-226
Plafond BTW-Compensatiefonds	330	873	1.203
Subtotaal vrij besteedbaar	3.518	1.254	4.772
Taakmutaties:			
Energietoeslag *)	1.281	599	1.880
Asiel (inburgering)		72	72
Overige mutaties	-30	-20	-50
Subtotaal taakmutaties:	1.251	651	1.902
Decentralisatie-/integratie-uitkeringen:			
Uitvoering klimaatakkoord	390		390
Extra BOA's	40		40
Inburgering	24		24
Decentralisatie sociaal domein	36	0	36
Maatschappelijke begeleiding statushouders		90	90
Invoering omgevingswet		456	456
Wet Kwaliteitsborging bouw		75	75
Overige	40	16	56
Subtotaal Decentralisatie-/integratie-uitkeringen:	530	637	1.167
Wmo onderschrijvingen:			
Hulp bij het huishouden			435
Begeleiding			500
Vrije toegang			300
Invoering Wvvgz (overheveling)			65
Subtotaal Wmo onderschrijvingen:			1.300
NB Incl. afrondingsverschillen			
*) tot nu toe betaald: € 1.670.000			

Tot slot

Met deze brief informeren wij u over de incidentele budgetten die nog betrekking hebben op 2022. Door de late beschikbaarheid van de Meicirculaire 2022 konden wij die budgetten niet meer meenemen in de Zomerrapportage 2022. Wij zullen alle aanpassingen verwerken in de Slotwijziging 2022 en dat voorstel aan u voorleggen in de laatste raadsvergadering van dit jaar. Gezien de omvang van de bedragen ligt het in de rede om het grootste deel van de beschikbaar gekomen budgetten door te schuiven naar 2023 middels een budgetoverheveling. Deze administratief-technische wijze voorziet er in dat de overgehevelde budgetten in 2023 -indien nodig- kunnen worden aangewend. Waar dat niet nodig is, vloeit het niet bestede budget naar het resultaat.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Mickel Beckers
Gemeentesecretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester